

بررسی نام‌های مرکب در متن پهلوی زند و همن یسن

دکتر فاطمه شبانی فر * fsheibani91@yahoo.com

دکترای فرهنگ و زبان‌های باستانی

دکتر بهمن مرادیان

دکترای فرهنگ و زبان‌های باستانی

چکیده

زند و همن یسن (تفسیر ستایش بهمن) که نویسنده‌اش ناشناس است از متن‌هایی است که در بردارنده پیشگویی‌های حوادث جهان به ویژه پایان جهان است که از روی مکاشفه به دست آمده‌اند. اهورامزدا رویدادهای پیش روی آینده ایران را در پایان جهان در رؤیا برای زردشت پیش‌گویی کرده است. و همن (بهمن) ایزد دانایی است و احتمالاً به این سبب، پیشگویی‌ها در یسنی به نام وی به زبان اوستایی گرد آمده‌است. نثر این کتاب ساده و روان است و از نثرهای خوب پهلوی به شمار می‌رود. پژوهش حاضر به بررسی نام‌های مرکب در متن پهلوی زند و همن یسن می‌پردازد. در این پژوهش، نام‌های مرکب از نظر قواعد واژه‌سازی بررسی شده‌اند، به این صورت که شیوه‌ها و الگوهای مختلف ساخت واژه استخراج و نمونه‌هایی از این متن برای هر الگو آورده شده‌است. نام از نظر واژه‌سازی به چهار نوع بسیط (ساده)، مشتق، مرکب و عبارت تقسیم می‌شود که هر یک شامل الگوهای مختلف از نظر ساخت واژه هستند. واژه‌های مرکب بر اساس نوع دستوری هر یک از اجزاء ترکیب، تنوع و گوناگونی بسیاری دارند.